

Mély-ég objektumok

Észlelő	Észlelés	Műszer
Dán András (Etyek)	2	35,5 T
Kernya J. Gábor (Sükösd)	2	10,0 T
Papp Sándor (Kecskemét)	1	24,4 T
Szabó Gábor (Monor)	30	20x60 B
Szabó Gyula (Szeged)	1	40,0 C
Tóth Zoltán (Fertőszentmiklós)	3	27,0 T

Májusban 6 fő 39 vizuális észlelést végzett. Rövidítések: GX= galaxis, GH= gömbhalmaz, PL= planetáris köd, DF= diffúz köd, LM= látómező, EL= elfordított látás, KL= közvetlen látás, T= Newton-reflektor, C= Cassegrain-távcső, L= refraktor, B= binokulár.

Májusról meglepően kevés észlelés érkezett. Igaz, a hónap időjárásai szempontból nem volt igazán használható, főként a második felében, míg a hó elején a Hold is zavart. A három csillagképre is kiterjedő ajánlatból a korábbi hónapokban két-három objektum, valamint az „ügyeletes szupernóva” anyagaxisa mindig bekertült. Még most is érkezett pótlólag néhány észlelése az NGC 3982 UMa GX-ről (SN 1998aq), sőt az NGC 3877-ről is (SN 1998S).

Ezúttal kivételesen elmarad a feldolgozási rész, hiszen az egyetlen igazán jelentős mennyiségű észlelést beküldő Szabó Gábor — aki főként 20x60-as binokulárt használt — anyagában ritkán észlelt halmazok, diffúz ködök és sötét ködök szerepelnek, olyan objektumok, amelyek sokkal inkább illenek egy későbbi, július–augusztusi feldolgozáshoz, ráadásul az észlelési archívumban is nagyon kevés anyag található róluk.

Igen érdekes Tóth Zoltán észlelése az NGC 4013 UMa GX-ről, mely mellett május 28-án egy $12^m,5$ – $13^m,0$ -s csillagot látott, igaz, a felületre vetülve (esetleg a GX magja is lehetett). A CCD Atlas a jelzett helyen nem mutat ilyen csillagot, s ez ideig nem érkezett hír szupernóváról sem. Megfigyelőnk — igen korrekten — meg is kérdőjelezte a SN létezését. (A csillagot „hivatalosan” is felfedezték, a spektroszkópiai észlelések szerint egy különleges, galaktikus változó, melyet 1989-ben — helytelenül — szupernóvaként is katalogizáltak. — A szerk.) Mindenesetre a Hold elvonulásával érdemes lenne a $12^m,7$ -s, $4' \times 2'$ -es, tehát elég halvány GX-t megnézni. Ugyancsak Tóth Zoltán küldött észleléseket — már a június–júliusi ajánlat alapján — a 27 Cyg környékén található nyílthalmazokról, melyekre a későbbiekben természetesen visszatérünk!

Az SN 1998bu jelű szupernóva anyagaxisáról (M96) végzett észlelésekről a Messier-rovatban olvashatunk.

A következő alkalommal a most elmaradt feldolgozásokat pótolni fogjuk. Addig is kellemes, jó égboltú és szünyogmentes éjszakákat kíván:

PAPP SÁNDOR